

רוח הדברים

עלון עמותת תפילת יש"י

סיון התשס"ט

על קצה המזלג

יהודה, בנו של יעקב אבינו, ערב לאביו על בנימין אחיו, ואמר שאם לא יחזיר לו את בנימין בריא ושלם "וחטאתי לך כל הימים", אומר רש"י לעולם הבא. כאשר הסתבך כל העניין עם יוסף, ויוסף דרש בתוקף להשאיר את בנימין כבן ערובה, זעק יהודה בקול גדול

"כי איך אעלה אל אבי והנער איננו איתי?!"

קולו של יהודה זה קולו של כל יהודי. אומרים חז"ל "כל ישראל ערבים זה לזה". כולנו בערבות אחד לשני, כולנו אחראים אחד של מעשהו של השני, אחד על שלמות נפשו של חברו, ושאונו מתקרבים לימים שבהם אנו צריכים לעלות אל אבינו שבשמיים ולהשאל על הערבון, צעקה גדולה עולה ממעמקי ליבנו "איך אעלה אל אבי והנער איננו איתי?!" הנער - הוא הנוער, אותו נוער תועה בישראל ובתפוצות, ההולך אחרי מדוחי שוא, אחרי ההבל והריק, המתבולל בעמים אחרים ומתרחק מרחק אסטרונומי מנשמתו הוא ומאביו שבשמים. ככלות מאה ועשרים שנה, איך נעלה שלמים ושקטים בוטחים ושאננים לבית דין של מעלה והנער איננו איתנו? אותו נוער, שהיה אמור להיות צאן קדשים, רחוק ומתרחק מכל דבר של טוהר ותכלית אמת? הלא כולנו ערבים זה לזה. הלא ודאי עניין הוא.

לכן יש לכל אחד לראות שהוא משתדל בעניין החזרת הנוער וכל אחיו לצור מחצבתם, ואם אינו מצליח בכוחו הוא, על כל פנים יראה להחזיק בידי העוסקים במלאכה ונותנים מזמנם וכוחם למלאכת קודש זו שכולנו חייבים בה.

לתורמים נספר על השבתון האחרון שעשינו לאותו נוער, גדולים וקטנים - הוא התקיים בלום - אנג'לס. קדם לו שבוע שיעורים ברחבי העיר - בואלי, צפון הוליווד ובעוד מקומות, את השבוע חתם השבתון שאליו הגיעו עשרות על עשרות אנשים והציפו את ביהכנ"ס בו הוא נערך. אנשים הגיעו אף מערים אחרות כמו לאס וגאס ומדינות אחרות - כמו נאוודה. הסעודות נערכו ברב עם, מלווים בשירים וזמירות ודברי תורה. מלבד שעות ספורות של מנוחה בלילה, התפילות והסעודות התקיימו שיעורים סביב לשעון כל ה- 24 שעות. החיזוק והחוויה היו אדירים ואנשים פשוט לא רצו לעזוב. לעורר את הנשמה, לעורר את הנשמה, זה מה שהיה חשוב לנו, וזה מה שעשינו שם, כי כשנעלה לאבינו שבשמיים אנחנו רוצים שהנער יהיה איתנו.

שבועות

מפאת קוצר הזמן לא נוכל להאריך בעניין שבועות, רק נזכיר בתמצות את דברי ה'קדושת לוי' (ר' לוי יצחק מברדיטשוב) בעניין ששבועות כולל את כל הימים טובים. יש בו רמז לראש השנה, שבראש השנה אנו תוקעים בשופר וגם בזמן מתן תורה נשמע "קול שופר חזק מאד". סוכות, שהסוכה היא כנגד ענני הכבוד וגם במתן תורה היה ענן כבד על ההר, וכן את סוכות חוגגים שבעת ימים ושבועות הם החגיגה שבסיום ספירת שבע שבועות. שמחת תורה ומתן תורה אין צורך לפרט את הקשר. כנגד יום כיפור, אומר ה'קדושת לוי' שכשם שביום כיפורים נמחלים עוונותינו כן כתוב ש"שלשה עונותיהם נמחלים" ואחד מהם הוא חתן (וכלה) ביום חופתו. ומכיוון שיום מתן תורה הוא יום חופתם של כנסת ישראל עם הקב"ה, הרי שיום זה מסוגל לכפרת עוונותינו ככיפור, וכל בר לבב ישים זה על ליבו ויתכונן לחג הגבוה הזה כפי יכולתו.

בברכת חג שמח לכל בית ישראל – עמותת תפילת יש"י

'ואהבת לרעך כמוך'

מעובד ע"פ שיחות של הרב יובל הכהן אשכנזי

קבלה פה אל פה

תורתנו של בעל 'הסולם' מדברת על תיקון חברתי, מימוש חברתי של הצו 'ואהבת לרעך כמוך'. תורת הר' אשלג, בעל 'הסולם', גילתה בעולם אור חדש. אור חדש שלא הובא מדעתו הענקית מני ים של 'בעל הסולם' אלא כמו שהוא מעיד בספר 'מתן תורה' (במאמר 'גילוי טפח וכיסוי טפחיים') שהכל 'קבלה' מפי רבו: **"וידעו המעיינים בקונטרסים אלו שדעתי להדפיסם במשך השנה"** (את הספר 'מתן תורה', שבו הוא כותב על כל העניין של 'ואהבת לרעך כמוך', הוא הוציא בהתחלה בתור מאמרים שחשב לפרסם בעיתונים בארץ) **"אשר כולם המה חדשות אשר אינן מובאות בטהרה ובתכנון המדויק בשום ספר מהקודמים אותי, ואני קבלתי אותם פה אל פה ממורי ז"ל"**.

'פה אל פה' פירושו 'קבלה' שעוברת בדיוק נמרץ מרב מקובל לתלמיד מקבל. בעל 'הסולם' מדגיש, שכל מה שהוא כתב בספר 'מתן תורה', הוא קבל מפי רבו. 'קבלה', פירושו, שרבו קבל מרבו, שקבל מרבו, וכן הלאה עד משה רבינו. כמו שהמשנה מפרשת לנו את סדר ה'קבלה' וה'מסירה' ממשה רבינו והלאה לדורות: **"משה קבל תורה מסיני ומסרה ליהושע ויהושע לזקנים וזקנים לנביאים ונביאים מסרוהו לאנשי כנסת הגדולה וגו'"** (אבות א', א'). בכל דור יש רק אחד ש'מקבל', ואומר לנו הר' אשלג **"אני קבלתי אותם פה אל פה ממורי ז"ל המוסמך לדבר, דהיינו, שגם הוא קבל מרבתי פה אל פה וכו' "**.

אחרית הימים

אז למה רק עכשיו התגלה האור החדש הזה בעולם?

בעל 'הסולם' אומר שזה לצורך הדור האחרון. **'אחרית הימים' זה הזמן שבו צריכים להתגלות כל התיקונים כדי להביא את העולם לשלימות.** אחד התיקונים העיקריים והחשובים זה התיקון החברתי. אי אפשר שימשיכו לחיות אותו דבר באחרית הימים. הדור האחרון, יצטרך לחיות בסדר חברתי שונה. **הר' אשלג גילה לנו את סוד החיים האלה, את צורת החיים של הדור האחרון.** הוא שרטט את צורת החיים של החברה ותאר איך היא צריכה להתנהג, איך היא צריכה לחיות.

אנשים מנסים לתקן את החברה בכל מיני צורות מצחיקות ומגוחכות, ולרוב זה בשיטת 'כיבוי שריפות'. לדוגמא, יש בעיה של נשים מוכות בחברה אז בונים להם מקלטים. כלומר, לא פותרים את שורש הבעיה החברתית הזאת אלא מנסים להתמודד עם הסימפטומים. יש בעיה של לקיחת שוחד במוסדות הממשלה והמערכת המשפטית אז מגדילים את הקנס על זה אבל זה לא עובד, אם השרש רקוב כל הצמח לא עולה יפה, **והשרש של החברה זה הרצון לקבל לעצמו, האגואיסטיות. שם זה רקוב, אי אפשר לעבוד על בסיס רקוב.**

תיקון החברה זה בניין העולם והר' אשלג התעסק בזה, הוא נתן תורה שמתאימה לכל בני העולם על הבסיס הזה של 'ואהבת לרעך כמוך'. שזה התיקון החברתי הכי שרשי, בסיסי ועמוק. תיקון שמקיף את הכל.

'מי היה בעל ה'סולם'

כשנפטר האר"י הקדוש אמר לתלמידיו שיחזור אליהם פעם נוספת אבל לא באותה צורה. ארבע מאות שנה אח"כ העיד על עצמו המקובל האלקי, הר' הקדוש, ר' יהודה לייב אשלג שאינו יודע בזכות מה זכה שהתעברה בו נשמת האר"י הקדוש: **"ותדע נאמנה שעדיין לא היה מזמן האר"י ז"ל עד**

היום הזה מי שיבין את שיטת האר"י ז"ל על שרשו וכו' והנה ברצון עליון זכיתי לעיבור נשמת האר"י ז"ל וכו', ברצון עליון שנשגב גם ממני עצמי, למה נבחרתי אנכי לנשמה נפלאה זו, שלא זכה בה אדם מעת פטירתו עד היום, ולא אוכל להאריך בעניין זה מפני שאין דרכי בזה לדבר בנפלאות". (מכתב משנת תרפ"ז).

תלמידו הבכיר של הר' אשלג, הר' יהודה צבי ברנדויין זצ"ל (האדמו"ר מסטרטין) אמר, שכל השבחים והמעלות שמהרח"ו (ר' חיים ויטאל) מנה באר"י הקדוש, הוא יכול למנות בר' אשלג. מי שקרא ולמד מה שר' חיים ויטאל אמר על האר"י הקדוש יודע שאלו דברים נשגבים.

הר' ברנדויין אמר, שעד לפני חמישים שנה התהלך בינינו איש אלקים ממש, שכל דבריו נאמרו ברוח הקודש. היום הדור התחיל להבין קמעא קמעא מי זה הר' אשלג. בעל 'חידושי הרי"ם' אמר: **"בכל דור יותר מאוחר נותנים מן השמים מנהיג יותר גדול, כי כפי מה שהדור גרוע יותר נצרך לאיש גדול יותר שיוכל להגביהו. כמו חולה שהנהו יותר מסוכן ונחוץ לו רופא היותר מומחה"**.

תורתו של 'בעל הסולם' מתחילה להאיר יותר ויותר ואשרי מי שמתחבר אליה, כי זו תורה של אחרית הימים. ממש תורה של הדור האחרון, שכוללת בתוכה את כל ענייני התורה האחרים, כמו סיכום של ששת אלפים שנה של תורה. תורתו של הר' אשלג מהווה מעבר מהעולם כמו שהוא עד היום אל עולם חדש. רואים שהעולם משתנה, העולם מקבל צורה חדשה, זה לא אותו עולם. **התורה, שהיא נצחית, מתלבשת בכל דור ודור בכלים חדשים, וצריך שבכל דור יבוא חכם אמיתי ויפרש לנו את התורה ויסביר לנו את כל מה שקורה בעולם על פי התורה.** בדר"כ נשמות כאלה באות לעולם טרם זמנן. הנשמות הגדולות שהאירו את העולם בתורה תמיד באו טרם זמנן. את האר"י ז"ל, בזמנו, לא הכירו כמעט. תורתו, היום, הרבה יותר מפורסמת מאשר היתה בזמנו. את הרמח"ל, שהיה מיד אחריו, רדפו, השמיצו, והחרימו.

היום אנחנו יודעים שהוא היה כמעט במדרגת תנא. זה לא יאומן, בשנים האחרונות מתפרסמים עוד ועוד ספרים שלו, ומתגלה שהיה אדם שחי לפני ארבע מאות שנה בערך ושהיו לו גילויים כמעט כמו לר' שמעון בר יוחאי. אבל בדורו מי ידע עליו בכלל, מי הכיר את גדולתו?!

כמה דורות אחר כך גילה הגאון ר' אליהו מוילנא מי היה הרמח"ל. הוא אמר שאם הרמח"ל היה חי בדורו, היה הולך אליו ברגל ללמוד תורה מפיה. הרמח"ל הביא לעולם אור עצום, אור של תורת הקבלה, שהעולם עדיין לא היה מוכן לספוג אז.

ל'בעל שם טוב' גם היו מתנגדים. ה'מתנגדים' לא היו אנשים שלא הבינו מימינם ומשמאלם בתורה, הם היו ענקים בתורה, אנשים משכמם ומעלה, גדולי דור, אז איך קרה דבר כזה שהתנגדו לו? מאותה סיבה, כי התורה שלו היתה טרם זמנו, היתה חידוש.

'בעל הסולם' מסביר שהקב"ה שולח את האמת לפני שצריך אותה ממש בפועל. קודם יורד לעולם צדיק שמכין את הדור לקראתה. סביב אותו צדיק מסתופפים כמה יחידי סגולה, שסופגים ממנו את האמת הזאת, כמו שהיה עם ר' שמעון בר יוחאי, עם האר"י הקדוש, עם הרמח"ל, עם הבעל שם טוב וכו', ומהם, בדרך כלל מהדור השני, מתחילה האמת להיות נפוצה החוצה.

הכלל, אומר 'בעל הסולם', שתמיד לפני שהקב"ה מביא משהו לעולם הוא נותן דוגמא ממנו כבר בהווה. כל הנהגה אמיתית, הקב"ה מכין דוגמא ממנה בהווה. אז תמיד הצדיק, שמגיע להכשיר את הקרקע לקראת אותה אמת מגיע טרם זמנו וקשה לו. קשה לו בדור שלו, כי אין מי שיקבל ויבין את החכמה שלו. רק בדור אחרי שהגוף שלו מסתלק, כשרק התורה שלו נשארת, אז אפשר לאט לאט להתחיל לקבל ממנה. ככה זה בדברים רוחניים אמיתיים, בזמן נתינתן אין מי שיקבל אותם, רק אחרי תקופה, כשהכלים הולכים ומזדככים ומשתנים והצינורות נפתחים, אז אפשר שהתורה תתחיל לחדור לאט לאט.

התורה של הדור האחרון גם כן ניתנה, אבל עד עכשיו לא היו לנו כלים לקבל אותה בשלימות, ולאט לאט, עם התפתחות הכלים המתאימים, מתחילים לגלות אותה. זו תורתו של 'בעל הסולם', שהכין את הדור לחיים שיהיו באחרית הימים, צורת חיים שונה לגמרי ממה שאנחנו חיים היום. תורתו סובבת סביב שני עניינים עיקריים: לימוד הקבלה ותיקון החברה. שניהם דברים שאנחנו צריכים בשביל להגיע לתיקון השלם שלנו.

'בעל הסולם' הראה שבכדי להבין מה זה חיים מסודרים בין אדם לחברו, מה זה 'ואהבת לרעך כמוך', צריך ללכת באותם צינורות שבהם משתלשלים העולמות העליונים מלמעלה למטה. רק מי שלומד את זה, ועוסק בזה, מבין שזה הכל אחד. לא יכול להיות שזה שני דברים, חכמה אלקית צריכה להתגשם גם בתוך חיי החברה. המושג 'ואהבת לרעך כמוך' זה הציר המרכזי שכל התורה כולה סובבת סביבו ו'בעל הסולם', קושר את זה מאד לחכמת הקבלה כי מצוות 'ואהבת לרעך כמוך' זו לא מצווה שבאה רק כדי לסדר את תנאי החיים בחברה, אלא מצווה שמי שמגיע לקיום שלה בשלמות מגיע בעצם לתכלית הבריאה, תכלית כל התורה והמצוות. כל הקיום של האדם סובב סביב הנקודה הזאת, של 'ואהבת לרעך כמוך'. כשהלל הזקן אומר 'ואהבת לרעך כמוך' זה כל התורה כולה הוא התכוון בפשט של המלים, זה התורה כולה. ור' עקיבא, שאמר 'זה כלל גדול בתורה' - זה מה שהוא התכוון, שבעצם המצווה היחידה הזאת, אם מבינים אותה בעמקות שלה, רואים שהיא עוזרת לנו לקיים את תכלית התורה כולה.

'בעל הסולם' מסביר שעניין אהבת הזולת זה תיקון שלם. תיקון של האדם, תיקון של העולם, ממש התכלית שלשמה באנו לעולם. המשנה שלו סדורה בספר **'מתן תורה'**. זה ספר קטן בבחינת 'מעט המחזיק את המרובה', שצריך להיות ספר כיס אצל כל אדם שחי בדורות האלה. צריך לדעת את הספר הזה, ממש לחקוק אותו בעצמות. הדברים שכתובים שם מרוממים את הנפש. 'בעל הסולם' מעיד שהוא מביא שם חידושים שלא נכתבו באף ספר קודם בצורה כזאת, חידושים לדור האחרון. ורואים את זה, זה תורה שמקובלת על כל הלבבות, זה תיקון העולם כולו.

ליליא דכלה

אנו מזמינים אותך
בחג השבועות

להתארח ביישוב אור הגנוז
עם כבוד הרב הגאון

הרב מרדכי שיינברגר שליט"א

ורבני היישוב : הרב יובל הכהן אשרוב הרב מיכאל מיוסט, טל רוזנטל,
אסף בילר , אשר אליהו גרליץ , יריב שאולי ועוד...

בתוכנית : תיקון ליל שבועות עם כבוד הרב שליט"א בליווי שיהה מסכמת

על התורה והיום בדרך הפרד"ם
הברותא לימוד משותף בפנימיות התורה,
דוד המלך והתחילים כתפילה וכעבודה ,
מתן תורה ואהבת הברים , הכנה לשבת ,
לימוד מתוך ספר זוהר בפרשת השבוע,
עניני פרשת השבוע ע"פ פנימיות התורה
העבודה שכלב בדרכו של הבעל שם טוב,
פרקי אבות כעבודת המידות ועוד...

אירוע שכולו עבודה פנימית, לימוד, תפילה, שמחה, והווייה שאין דומה לה

בימים המישי שישי ושבת ח' ו-ד' בסיון (30-28/למזאי למינ')

לפרטים והרשמה : 052/5307888 (הרשמה עד יום שלישי נ סיון)

תוכנית של השיעורים באתר www.orthaganuz.com

השתתפות בתוכנית הארוע הינה 620 ש"ח לאדם בתור משותף

האירוח הכולל פנסיון מלא וארוחתות חגיגיות

תפילת ישי

מרכז להפצת חכמת הקבלה
בדרכי נועם בהמון עם

ישוב אור הגנוז

04-6987348 | 04-6987398

052-7655050 | 052-5807900

www.ayeh.net

שעות פתיחת החנות

ימים א-ה מהשעה 17:00-8:30

יום ו' מהשעה 12:30-8:30

המרכז שלך ליהודים אוליג